

Oponentský posudek

Alena Niňajová

Minulost', přítomnost' a budoucnost' v diele Josého Eduarda Agualusy

Předmětem diplomové práce Aleny Niňajové je analýza národní a kulturní identity ve čtyřech vybraných dílech současného angolského spisovatele Josého Eduarda Agualusy, konkrétně v románech *Období dešťů* (Estação das Chuvas, 1996), *Obecná teorie zapomínání* (Teoria Geral do Esquecimento, 2002), *Obchodník s minulostí* (O Vendedor de Passados) a *Tropické baroko* (Barroco Tropical, 2009).

Práce je rozdělena do třech kapitol. Vlastní literární analýze, předchází kromě širě pojatého autorova životopisu, také uvedení do problematiky angolských dějin a chronologického nástinu angolské literatury s důrazem na postkoloniální období. Právě na konci 20. století byla potřeba definice národní identity celospolečensky pocíťována velmi silně a jedná se o tu část dějin, která nejvýrazněji ovlivnila Agualusovu tvorbu. Závěrečná část třetí kapitoly je věnována přímo paměti a identitě, respektive zapomnění a minulosti v autorově díle.

Za jednu z nejpřínosnějších považuji část označenou 3.2, která se zabývá definicí fenoménu „angolanidade“, zastřešujícího „typické hodnoty nebo vlastnosti Angolanů“, který byl v krátkých dějinách samostatné Angoly vnímán různě, ať už přehnaně nacionalisticky nebo naopak striktně ekonomicky, ale také byl často zneužíván v politickém boji. Alena Niňajová shrnuje různé teorie a přístupy vztahující se k angolanidade, aby je posléze výborně aplikovala na vybrané romány v části označené 3.2.3. Po diplomantčině analýze vyznívají Agualusovy romány k angolanidade kriticky až odmítavě a napříč jeho dílem naopak prosvítají vize demokratické, svobodné, mírumilovné a veškerému dialogu otevřené Angoly zbavené koloniálních předsudků a nebezpečných nacionalistických vizí.

Ráda bych vyzdvihla z této diplomové práce patrné silné zaujetí zvoleným tématem, o čemž svědčí nejen obsáhlý seznam sekundární a prostudované literatury, čtené zejména v portugalštině a angličtině, ale také příloha, v níž jsou na osmi stranách rozpracovány medailonky v práci zmíněných angolských spisovatelů. Africká lusofonní literatura všeobecně není na pražské portugalistice samostatně přednášena a informace v českém nebo slovenském jazyce jsou zatím poměrně skoupé. Poznatky shrnuté v této práci tak rozhodně poslouží jako odrazové můstky dalším studentům či případným zájemcům nejen o angolskou literaturu, ale i historii.

Za určitý nedostatek považuji tříšť témat, které v práci nacházíme. Některé části z úvodního historického přehledu nebo část označená 3. 4., v níž jsou symbolické motivy přírody z Agualusových románů srovnávány s poetickou tvorbou jiného angolského autora, Agostinha Neta, by po dopracování stačily na samostatné diplomové práce.

Navzdory několika výše uvedené výhradě, rozhodně byly splněny nároky kladené na diplomovou práci. Navrhuji diplomovou práci Aleny Niňajové hodnotit známkou „výborně“.

V Praze dne 8. června 2017

Mgr. Karolina Válová